

2806

~~1911. g.~~

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Lapiņš Roberts (1890.-1948.), diplomāts
(Pārija)

F-2806

Pētījumā izm.

Fonds Nr. 2806

Liepiņš Roberts (1890 - 1978), diplomāts (Vācija)

Vēsturiskā izziņa

Fondraža vārds

Liepiņš Roberts, (1890 - 1978), diplomāts.

Fondraža biogrāfija

Roberts Liepiņš dzimis 1890.gada 2.septembrī Irlavā, lauksaimnieka ģimenē. Mācījies Džūkstes draudzes skolā un Tukuma pilsētas skolā. Kā eksterns beidzis Jelgavas reālskolu. Rīgas Politehniskajā institūtā studējis tirdzniecības zinātnes.

1913.-1915.g. kā praktikants strādājis latviešu Lauksaimnieku Ekonomiskās Sabiedrības valdē Rīgā, 1915.g. evakuācijā Pleskavā pārgājis darbā uz Zemkopības ministriju.

No 1919. g. maija vadījis Latviešu bēgļu apgādāšanas komitejas darbību Pleskavā.

Latvijas Ārlietu dienestā no 1919.g., kā Latvijas Pagaidu valdības pārstāvis krievu Ziemeļrietumu armijas ieņemtajos apgabalos Pleskavā. No 1919.g. decembra līdz 1921.g. aprīlim strādājis Latvijas Ārlietu ministrijas Saimniecības nodaļā kā sekretārs, vadītāja vietas izpildītājs un vadītājs. Administratīvi juridiskā departamenta direktora palīgs no 1921.g – 1922.g., direktors no 1922.g – 1928.g.

1928.g. bijis Latvijas Republikas finanšu ministrs.

Pārstāvējis Latvijas Republiku kā sūtnis Lietuvā no 1928.g. – 1933.g., Igaunijā no 1933.g. – 1935.g., PSRS no 1935.g. – 1936.g.

No 1936.g. jūlija Rīgas pilsētas galva, vēlāk Lielvecākais. Padomju okupācijas laikā 1940.g. vasarā atbrīvots no Rīgas Lielvecākā amata. 1941.g. februārī izceļojis uz Vāciju.

Vācu okupācijas laikā atgriezies Latvijā. Bijis Tautas palīdzības direkcijas direktors.

1944.g. devies bēgļu gaitās uz Vāciju. No 1945.g. Vācijā ieņēmis vadošus amatus latviešu pārvietoto personu sabiedriskajās organizācijās: Latviešu Centrālajā Padomē, Latviešu Nacionālajā Padomē u.c. No 1945.g. Latvijas Sarkanā Krusta Heidenheimas pārvaldes vadītājs, no 1962.g. - Latvijas Sarkanā Krusta direktors.

No 1952. g. Latvijas Atjaunošanas Komitejas Eiropas centra ārlietu daļas vadītājs. Darbojies Latvijas ev.-lut. baznīcas pārvaldē Rietumvācijā.

No 1951.g. aprīļa līdz mūža beigām bijis Latvijas diplomātiskā dienesta vadītāja delegāts Vācijā. Uzraudzījis Latvijas valsts un pilsoņu īpašumu Berlīnē atgūšanas lietas. Piedalījies Latvijas diplomātisko pārstāvju un latviešu trimdas sabiedrisko organizāciju vadītāju konferencēs: 1946.g. maijā Ženēvā un 1950.g. oktobrī Londonā, kā arī visās Latvijas trimdas diplomātisko pārstāvju sanāksmēs no 1953. - 1975. gadam.

Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, Beļģijas, Igaunijas, Lietuvas, Norvēģijas, Somijas valstu ordeņiem.

R.Liepiņa izdotie publicētie darbi: „Shall Latvians perish? (1948) un „Latvia under Bolshevik yoke” (1949).

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks

1923 - 1978.g., atsevišķi R.Liepiņa glabātie E.Krieviņa dokumenti no 1903.g.

Glabāšanas vēsture

Dokumenti uzkrāti R.Liepiņa dzīves un sabiedriskās darbības laikā.

R.Liepiņa arhīvs tika glabāts Liepiņu ģimenes pēdējā dzīves vietā Ludvigsburgā, Vācijā. Pēc viņa nāves par arhīva saglabāšanu rūpējās viņa sieva Tatjana Liepiņa (1915 – 1994). 1978.gada 14.novembrī T.Liepiņa griezās pie pilnvarotā lietveža, Latvijas sūtniecības Londonā vadītāja Teodota Ozoliņa ar lūgumu piešķirt atlīdzību par R. Liepiņa arhīva kārtošanu (dokumentēts LNA LVVA, 293. f., 1. apr., 629. l., 84.lp). Diplomātiskā dienesta vadītājs, pilnvarotais lietvedis ASV Anatols Dinbergs 1978.gada 9.decembrī ziņoja T.Ozoliņam, ka ir izdevies izgādāt atlīdzību T.Liepiņai par arhīva kārtošanu (dokumentēts LNA LVVA, 293. f., 1. apr., 629. l., 85.lp).

R.Liepiņš pēc bijušā Latvijas sūtņa Vācijā Edgara Krieviņa (1884 – 1971) nāves pārņēma viņa dokumentus uzglabāšanā. E.Krieviņš pēc kara dzīvoja Konstancā, Vācijā. Par savu atstāto dokumentu kārtotājiem viņš izraudzījās Latvijas diplomātiskā dienesta vadītāja delegātu R.Liepiņu Vācijā un vēsturnieku Jāni Zalcmani Zviedrijā. Cik E. Krieviņa arhīva lietas R.Liepiņš no Konstancas 20.gs.70.g. sākumā pārveda uz Ludvigsburgu, precīzi nav izdevies noskaidrot.

Pēc T.Liepiņas nāves R.Liepiņa arhīvu Ludvigsburgā glabāja viņa dēls Dzintars Liepiņš, kurš 2004.gadā vienojās ar Latvijas Ārlietu ministriju par arhīva pārsūtīšanu uz Latviju. R.Liepiņa arhīvs Latvijā tika nogādāts 2004.gada maijā.

2013.gadā R.Liepiņa arhīvs tika nodots Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvam valsts glabāšanā.

Tiešais iegūšanas avots

Akts par neapraktīto dokumentu pieņemšanu – nodošanu valsts glabāšanā 2013.gada 13.oktobrī.

Temats un īss saturs

Fondu veido R.Liepiņa sabiedriskās darbības dokumenti, kas sistematizēti pēc tematiskā principa:

- 1) R.Liepiņa biogrāfiskie dokumenti
- 2) R.Liepiņš – Latvijas diplomātiskā dienesta vadītāja delegāts Vācijā.
- 3) R.Liepiņš – Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) ārējās daļas vadītājs
- 4) R.Liepiņš – Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) vadītājs
- 5) R.Liepiņa dokumenti par Latviešu Centrālās Komitejas (LCK) darbību
- 6) R.Liepiņa dokumenti par Latviešu Nacionālās Padomes (LNP) un Latviešu Centrālās Padomes (LCP) darbību
- 7) R.Liepiņa dokumenti par Assembly of Captive European Nations (ACEN) (Apspiesto Eiropas tautu asambleju), Eiropas Kustību un Eiropas Ūniju darbību
- 8) R.Liepiņa arhīvā uzglabātie diplomāta Edgara Krieviņa dokumenti.

3

Liela daļa dokumentu ir R.Liepiņa sarakstes dokumenti, kas drukāti mašīnrakstā, uz plāna rakstāmmašīnu papīra. Daļai R.Liepiņa saņemtajiem sarakstes dokumentiem ir pievienotas nosūtīto atbildes vēstuļu kopijas.

Izvērtēšana

Dokumenti valsts glabāšanā saņemti daļēji sakārtotā veidā, pēc R.Liepiņa un T.Liepiņas sistematizācijas, kā arī Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas vecākā referenta E.Vizlas sastādītā saraksta, kas tika ņemti vērā, veidojot fonda kārtojumu sērijās, apakšsērijās un lietās.

Sistematizācija

Vērtības ekspertīze, sistematizācija un aprakstīšana veikta 2014.-2015.g. Izveidoti 2 apraksti: 1-v un 2-v.

Aprakstā 1-v lietas sakārtotas 12 sērijās nozīmības secībā. Sērijās izdalītas apakšsērijas. Fonda kārtojumā ievērots oriģinālais R.Liepiņa un T.Liepiņas dokumentu kārtojums, kuru veido nosacīta sistematizācija pēc tematiskā principa.

Fonda aprakstam pievienota lietu izkārtojuma sistematizācijas shēma.

Aprakstā 2-v sakārtoti fotodokumenti – filmu negatīvi.

Lietās dokumenti kārtoti hronoloģiski.

Pieejamības noteikumi

Brīva.

Izņemot lietas:

Nr.467, R.Liepiņa dokumenti par arhibīskapa T.Grīnberga arhīvu un testamentu. 1947 – 1963. Ierobežota pieejamība.

Nr.474, Dokumenti par Viļa Šūmaņa mantojuma lietu. 1950. Ierobežota pieejamība.

Bibliogrāfija

„Latvijas ārlietu dienesta darbinieki. 1918-1991.”//Sastād. Dr.hist. E.Jēkabsons, Dr.hist. V.Ščerbinskis, R.,Zinātne, 2003.

Aprakstījumu sastādīja:
PFĀDN galvenā arhīviste

 E.Tamme

Fonds Nr. 2806

Liepiņš Roberts (1890 - 1978), diplomāts (Vācija)

Lietu sistematizācijas shēma

Vienkāršotais apraksts Nr. 1 - v

1. R.Liepiņa biogrāfiskie dokumenti	Lietas Nr.1.- Nr.10.
2. R.Liepiņa diplomātiskās darbības dokumenti	Lietas Nr.11.- Nr. 178.
2.1. Ārzemju pasu dokumenti	
2.2. R.Liepiņa sarakste ar diplomātisko dienestu darbiniekiem un sabiedriskiem darbiniekiem. (Uzvārdu alfabētiskā secībā)	
2.3. R.Liepiņa sarakste ar sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. (Hronoloģiskā secībā)	
2.4. R.Liepiņa dažāda sarakste. (Hronoloģiskā secībā)	
2.5. Nacistiskās Vācijas kara laikā atņemto Latvijas kuģu lietas	
2.6. Dokumenti par Latvijas vēstniecības zemes īpašumu Berlīnē	
2.7. Latvijas sūtniecības Londonā sagatavotie un izsūtītie mēneša apskati	
2.8. Latvijas diplomātisko pārstāvniecību sagatavotie politiskie pārskati	
3. Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) dokumenti	Lietas Nr.179.- Nr.238.
3.1. LAK EC statūti, delegātu kopsēžu protokoli, apkārtraksti, pārskati un finanšu dokumenti	
3.2. Dokumenti par ASV Pārstāvju palātas locekļa Charles J.Kersten vadīto Komiteju par komunistu agresiju (Selected Committee on Communist Agression)	
3.3. R.Liepiņa nosūtītie un saņemtie dokumenti LAK EC jautājumos	
3.4. R.Liepiņa sarakste LAK EC jautājumos. (Hronoloģiskā secībā)	
4. Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) dokumenti	Lietas Nr.239.- Nr.388.
4.1. LSK administratīvie un finanšu dokumenti	
4.2. Sadarbības ar starptautiskām palīdzības organizācijām: International Refugee Organisation (IRO) (Starptautiskā bēgļu aprūpes organizācija) un United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) (Apvienoto Nāciju Palīdzības un atjaunošanas pārvalde) dokumenti	
4.3. LSK dokumenti no pārvietoto personu nometnēm	
4.4. LSK dokumenti par palīdzības sniegšanu bēgļiem nometnēs	
4.5. R.Liepiņa dokumenti bēgļu palīdzības organizatoriskos jautājumos	

4.6. R.Liepiņa sarakste konkrētu personu palīdzības jautājumos	
4.7. R.Liepiņa sarakste par palīdzības sniegšanu latviešu bēgļiem	
4.8. R.Liepiņa sarakste ar Ādolfu Šildi un Ainu Šildi Sarkanā Krusta darbības jautājumos	
4.9. R.Liepiņa sarakste ar sabiedriskiem darbiniekiem un privātpersonām Sarkanā Krusta darbības jautājumos	
5. R.Liepiņa dokumenti par Latviešu Centrālās Komitejas (LCK) darbību	Lietas Nr. 389.- Nr.394.
6. R.Liepiņa dokumenti par Latviešu Centrālās Padomes (LCP) darbību	Lietas Nr.395.- Nr.405.
7. R.Liepiņa dokumenti par Latviešu Nacionālās Padomes (LNP) darbību	Lietas Nr.406.- Nr.430.
7.1. LNP organizatoriskie dokumenti	
7.2. R.Liepiņa sarakste LNP darbības jautājumos	
8. R.Liepiņa dokumenti par Assembly of Captive European Nations (ACEN) (Apspiesto Eiropas tautu asambleju) darbību	Lietas Nr.431.- Nr.447.
9. R.Liepiņa dokumenti par Eiropas Kustību un Eiropas Ūniju	Lietas Nr.448.- Nr.459.
10. R.Liepiņa sakrātie dokumenti	Lietas Nr.460.- Nr.513.
10.1. R.Liepiņa sabiedriskās darbības laikā sakrātie dokumenti	
10.2. R.Liepiņa sakrātie iespieddarbi, sīkiespieddarbi, u.c.	
10.3. R.Liepiņa sakrātie periodiskie izdevumi	
11. R.Liepiņa arhīvā uzglabātie diplomāta Edgara Krieviņa dokumenti	Lietas Nr.514.- Nr.522.
12. R.Liepiņa fotogrāfijas	Lieta Nr.523.

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 5 (piecas) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā, litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja galv. R. Glab. _____
86.10.2015. _____
amats _____ paraksts _____ paraksta atšifrējums _____
datums